

ВПЛИВ СЕЗОНУ РОКУ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК

О. О. Стародубець, кандидат сільськогосподарських наук
Миколаївський національний аграрний університет, Україна

Наведено результати досліджень впливу сезону року на відтворювальні якості свиноматок. Встановлено відмінності показників відтворювальних якостей свиноматок в різні сезони року, виявлено, що опороси у серпень-жовтень місяці дозволяють отримати в середньому по 10,8 голів поросят на свиноматку, на відміну від інших місяців де цей показник на рівні 9,9...10,6 голів поросят.

Ключові слова: сезон року, свиноматка, багатоплідність, кількість поросят, відтворення, парування.

Постановка проблеми. Для отримання максимально можливих репродуктивних показників необхідно враховувати безліч причин, що негативно впливають на ефективність відтворення, і максимально їх попереджати.

Умовно все різноманіття причин слід підрозділити на дві основні групи: спадкові і екзогенні (неспадкові) [2, 3].

Відомо, що одна з проблем промислового свинарства – вплив сезонності на відтворну функцію тварин. Очевидно, це обумовлено тим, що разом з сезоном року змінюються чинники зовнішнього середовища, в числі яких найбільше значення мають фотоперіодизм, температура, вологість повітря та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За даними багатьох дослідників, в спекотне літо у свиноматок спостерігається біологічна депресія, внаслідок чого у них знижуються статева охота, заплідненість, багатопліддя. В той же час в осінні і зимові місяці ці показники підвищуються. Це можна пояснити тим, що влітку відмічається гальмування фолликулогенезу, через те що число овулюючих фолікулів зменшується. Як наслідок – зниження заплідненості (по опоросах) і фактичного багатопліддя.

Відомо, що в літній період погіршується функція щитовидної залози, а при недостатності її гормону тироксина завжди гальмуються зростання і диференціювання тканин, і фолікули при цьому – не виняток. Крім того, нижчі показники заплідненості і багатоплідності можуть бути пов'язані із зниженням виживаності сперми. Тому влітку необхідно знаходити ефективні методи підвищення якості сперми кнурів і потенційної багатоплідності свиноматок .

Дослідження по вивченню спермопродукції кнурів показали, що кількісні (об'єм сперми, загальне число спермій в еякулятах) і якісні (рухливість, резистентність, виживаність поза організмом) показники були найвищими взимку, а найнижчими – влітку [1].

Метою даної роботи стало вивчення відтворювальних якостей свиноматок залежно від місяця парування та опоросу в умовах господарства СГПП «Техмет-Юг» Миколаївської області.

Методика досліджень. Було помісячно проаналізовано багатоплідність та запліднююча здатність свиноматок за 2011...2013 роки у південному регіоні в умовах СГПП «Техмет-Юг» Жовтневого району Миколаївської області.

Виклад основного матеріалу досліджень. За результатами проведеного аналізу даних відтворювальних якостей свиноматок за 2011...2013 роки встановлено відмінності в показниках кількості народжених поросят (рис. 1, табл. 1).

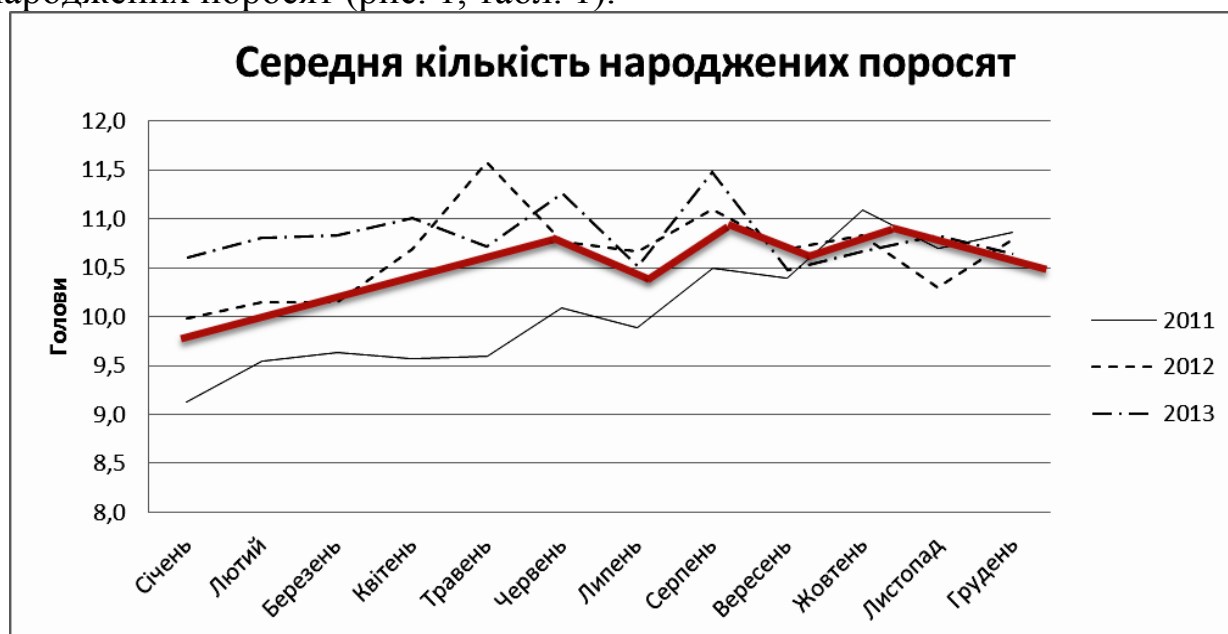

Рис. 1. Графік помісячних змін показників середньої кількості народжених поросят

Можна відмітити ріст цього показника з січня до червня, в середньому з 9,9 голів до 10,7 голів, з незначними коливаннями показників. Це може бути обумовлено рівномірним збільшенням температури та помірними показниками навколишнього середовища, а також врахуванням того, що парування проходило від початку вересня до початку березня, тобто після зниження температури повітря після літньої спеки і настання осінньо-зимового періоду.

У липні спостерігається спад цього показника до 10,4 голови в середньому на свиноматку та підйом в серпні до 11,0 голів.

Таблиця 1

Відтворювальні якості свиноматок залежно від місяця опоросу

Рік дослідження	Місяць дослідження	Кількість свиноматок, гол.	Всього живих поросят, гол.	Народжено всього поросят, гол.	Багато-плідність, гол.	Середня кількість народжених поросят, гол.
2011	Січень	57	512	520	9,0	9,1
	Лютий	70	631	668	9,0	9,5
	Березень	65	574	626	8,8	9,6
	Квітень	62	540	593	8,7	9,6
	Травень	100	934	960	9,3	9,6
	Червень	76	726	767	9,6	10,1
	Липень	61	576	603	9,4	9,9
	Серпень	63	641	661	10,2	10,5
	Вересень	96	940	998	9,8	10,4
	Жовтень	82	793	909	9,7	11,1
	Листопад	81	794	866	9,8	10,7
Грудень	50	479	543	9,6	10,9	
2012	Січень	97	843	968	8,7	10,0
	Лютий	91	866	923	9,5	10,1
	Березень	123	1200	1248	9,8	10,1
	Квітень	61	628	652	10,3	10,7
	Травень	86	980	996	11,4	11,6
	Червень	76	761	818	10,0	10,8
	Липень	87	844	928	9,7	10,7
	Серпень	88	872	976	9,9	11,1
	Вересень	97	965	1037	9,9	10,7
	Жовтень	72	712	780	9,9	10,8
	Листопад	90	879	927	9,8	10,3
Грудень	74	729	799	9,9	10,8	
2013	Січень	67	690	710	10,3	10,6
	Лютий	67	703	724	10,5	10,8
	Березень	107	1109	1159	10,4	10,8
	Квітень	100	1018	1101	10,2	11,0
	Травень	114	1123	1221	9,9	10,7
	Червень	96	993	1081	10,3	11,3
	Липень	103	995	1083	9,7	10,5
	Серпень	111	1172	1274	10,6	11,5
	Вересень	107	1043	1121	9,7	10,5
	Жовтень	96	973	1024	10,1	10,7
	Листопад	90	913	975	10,1	10,8
Грудень	104	990	1106	9,5	10,6	

Такий високий рівень продуктивності може бути обумовлений

стабільно теплими, проте не спекотними місяцями під час парування, а коливання показника залежить від ембріональної смертності поросят при високих температурах навколишнього середовища в літні місяці.

В осінньо-зимовий період (жовтень-грудень) спостерігається зменшення кількості народжених поросят на 1 свиноматку (10,6 голів), це може бути обумовлене періодом парування з червня до серпня включно, тобто найспекотні місяці року.

Висновки. Для отримання максимальної продуктивності стада в господарстві необхідно спланувати отримання більшої кількості опоросів в такі місяці року, як серпень-жовтень, що дозволяють отримати в середньому по 10,8 голів поросят на свиноматку, на відміну від інших місяців, де цей показник на рівні 9,9...10,6 голів поросят. Це може бути обумовлено паруванням у весняні місяці (березень-травень) що співпадають з дозріванням більшої кількості фолікулів та виходом яйцеклітин, що в подальшому дозволяє отримати кращі показники багатоплідності.

Список використаних джерел:

1. Походня Г. Лучшие показатели воспроизводства – зимой / Г. Походня, Е. Федорчук, О. Попова // Животноводство России. — 2008. — № 2. — С. 41—42.

2. Хлопицкий В. П. Алиментарные факторы бесплодия маточного поголовья свиней и коррекция показателей воспроизводства / В. П. Хлопицкий, В. А. Кулаков // Свиноводство. — 2011. — № 8. — С. 47—49.

3. Хлопицкий В. П. Некоторые этапы управления репродуктивным здоровьем свиней / В. П. Хлопицкий // Свиноводство. — 2011. — № 7. — С. 70—72.

А. А. Стародубец Влияние сезона года на воспроизводительные качества свиноматок.

Приведенные результаты исследований влияния сезона года на воспроизводительные качества свиноматок. Определены отличия показателей воспроизводительных качеств свиноматок в разные сезоны года, выявлено, что опоросы в август-октябрь месяцы позволяют получить в среднем по 10,8 голов поросят на свиноматку, в отличие от других месяцев где этот показатель на уровне 9,9...10,6 голов поросят.

Ключевые слова: сезон года, свиноматка, многоплодие, количество поросят, воспроизводство, спаривание.

О. Starodubets The influence of year season on reproductive qualities of sows.

The results of researches of seasons; influence on reproductive qualities of sows are given. The differences of indexes of reproductive qualities of sows are certain in the different seasons of year, it is educed, that luing-ins of sows of in August - October months allow to get on the average for 10,8 heads of piglets on a sow, unlike other months where this index at the level of 9,9...10,6 heads of piglets.

Key words: season of year, sow, polycarpousness, amount of piglets, reproduction, connubium.